

зв'язок методу навчання із психічними процесами оволодіння іноземною мовою: свідомий та інтуїтивний, штучний та природний.

Серед найновіших методів навчання іноземних мов, що виникли переважно в англослов'янських країнах – США та Великобританії – в останні десятиріччя ХХ ст., усе більшого поширення набувають методи, які об'єднують у собі комунікативні та пізнавальні (академічні) цілі. Існування різних варіантів цього напрямку в сучасній методиці, які мають різні назви, свідчить про зростаючий інтерес до навчання іноземних мов і прагнення методистів переосмислити їх роль та місце у світі.

А.С. Міносян, канд. іст. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.П. Коршунова, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ЗНАЧУЩІСТЬ РЕГІОНАЛЬНИХ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ У ФОРМУВАННІ ДУХОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Немає потреби зайвий раз доводити, що існують ментальні і світоглядні розбіжності в різних галузях життя історико-культурних регіонів України, що цілком слушно призводить до складнощів в наданні об'єктивних оцінок та характеристик минулого і сучасності. З погляду на це звернення до матеріалів, пов'язаних з вивченням історії рідного краю, полегшує розкриття головного змісту в процесі викладання гуманітарних дисциплін.

Слід відзначити, що викладачі кафедри суспільних та гуманітарних дисциплін у навчальному процесі традиційно спираються на акцентоване доповнення до центральної проблематики курсів у вигляді місцевого матеріалу на базі існуючих джерел і новітньої літератури. Краєзнавство, виконуючи важливі науково-пізнавальні та виховні функції, значною мірою сприяє формуванню національної свідомості українського народу, а відтак і його молодого покоління – студентства.

Використання краєзнавчого матеріалу в процесі викладання гуманітарних дисциплін є також важливим з точки зору русифікації слобідських міст, і в цьому контексті також постає проблема формування національної свідомості студентства. Практичний досвід впровадження в навчальні плани такої дисципліни як «Історія та культура Слобідської України» (на жаль, варіативної і впровадженної не всіх факультетах) доводить, що студентам цікаво вивчати минуле свого краю, причому незаангажоване чи відірване від єдиного українського контексту.

Набутий досвід викладання факультативної дисципліни «Історія та культура Слобідської України», використання окремих фрагментів і довідок про історію, культуру, традиції Слобожанщини в контексті низки інших суспільних та гуманітарних дисциплін надав можливість перейти до появи держбюджетних наукових досліджень і, навіть, госпдоговорних тем, що дозволило кафедрі набути принципово нового рівня якості в науковій роботі.

Суттєвим доповненням до вивчення регіональної історії і культури слугує скарбниця духовного світу слобожанського народу, яка представлена у чисельних пам'ятках нашого міста і області. Достатньо згадати експозиції Харківського історичного музею або інших музеїв міста, меморіал «Дробицький яр», місце бойової слави – меморіальний комплекс «Висота Маршала Конєва» та українські села – Таранівка та Соколове, які стали символом відданої любові до Вітчизни. І таких «святих місць» – свідків трагічних часів Великої Вітчизняної війни на Харківщині чимало.

Також почуття патріотизму, любові до свого краю, гордості за своїх земляків виникають під час перебування у багатьох мальовничих куточках нашого регіону. Улюбленим екскурсійним місцем студентства можна вважати Сквородинівку, де знайшов свій останній притулок великий український філософ, просвітитель й поет Г.С.Скворода. Значна частина його життя нерозривно пов'язана із Слобожанщиною. Філософ погодився читати курс піітики у Харківському колегіумі. Історичні факти свідчать про те, що у 70-80-х роках XVIII століття Г.С.Скворода часто бував на Слобожанщині, а саме в Сумах, Валках, у Харкові, Бабаях, Куряжі, Лебедині, Ізюмі, Святогорську, Чугуєві. У 1922 році до 200-річного дня народження великого мислителя був створений літературний музей-заповідник Г.С.Сквороди.

Не меншу зацікавленість викликає музей І.Рєпіна в Чугуєві. 19 років свого творчого життя художник присвятив саме цьому містечку і ніколи не розривав з ним зв'язки.

Чимало видатних постатей пов'язали своє життя, свою творчу, наукову, суспільну діяльність з різними куточками нашого рідного краю. Прикладом може слугувати Балаклея – Батьківщина народної артистки України Оксани Петрусенко, яку з любов'ю називали в народі «українським соловейком» за чудове виконання народних пісень. Куп'янський район зберігає пам'ять про свого земляка, лауреата Нобелівської премії, видатного вченого-біолога І.І. Мечникова, а Печеніги – селище міського типу – прославилося як батьківщина видатного художника-академіста, члена Ради Петербурзької академії мистецтв Г.І. Семирадського. І таких прикладів можна привести чимало. Все це є підтвердженням великого значення

використання краєзнавчого матеріалу у процесі вивчення студентською молоддю дисциплін, що пов'язані з духовністю, історією, культурою, традиціями нашого народу.

Одночасно маємо бути впевнені в тому, що таке розуміння свого професійного і громадського обов'язку повинно бути не тільки продовжено, але й помножено на нових якісних і методологічних вимірах, бо цього вимагають реалії сучасного розвитку української держави.

О.М. Муравйова, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.А. Кравцова, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

О.В. Обозна, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ЗІ СТРАТЕГІЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Пошук оптимальних шляхів організації навчально-виховного процесу, раціональних чинників змісту навчання та його структури є об'єктивною потребою сучасної вищої освіти. Зокрема, на заняттях з іноземної мови, які проводяться для студентів-економістів, повинні бути реалізовані різноманітні стратегії формування комунікативної компетенції в широкому її значенні. Комунікативна компетенція як сукупність мовленнєвої, мовної, дискурсивної, соціокультурної, соціолінгвістичної, стратегічної компетенції, як здатність людини до іншомовного спілкування, бажання толерантно сприймати інших, охоплює різноманітні тематичні сфери людської діяльності.

В державному стандарті щодо рівнів володіння іноземною мовою зазначається, що формування комунікативної компетенції пов'язано з соціокультурними та соціолінгвістичними компетенціями, тобто «вторинною соціалізацією». Тож визначимо ці поняття. Соціокультурна та соціолінгвістична компетенція – це знання, уміння використовувати у спілкуванні іншомовні соціокультурні та соціолінгвістичні реалії. В свою чергу, соціокультурну компетенцію можна розділити на країнознавчу та лінгвокраїнознавчу. Остання передбачає володіння студентами особливостями мовленнєвої та не мовленнєвої поведінки носіїв мови в певних ситуаціях спілкування. Оскільки основним об'єктом є не країна, а фонові знання носіїв мови, їх вербальна та невербальна поведінка в актах комунікації, то можна сказати, що студенти формують знання про реалії та традиції країни, включаються в діалог культур. Найактуальнішими завданнями сьогодення є відповідність цілей навчання та соціального замовлення